

— Zopet se bojo nabirali vojaki za armado mehi-kansko, in, kakor se sliši, utegne vendar le Ljubljana izvoljena biti za to nabiro. Dobro! Tako ostane v mestu našem zopet kaj novcev, ki jih krvavo potrebujemo.

— V sredo se začno vaje možkega pevskega zbora v čitavnici naši, ki se ponavljajo potem vsako sredo in saboto o polni osmih zvečer.

— V četrtek končá gosp. Koroneli svoje podučevanje o slovanskih plesih v dvorani čitavnice naše. Gospodičine in gospodje, ki so se pri njem učili, ne morejo prehvaliti njegove izurjenosti in gracije v plesu.

— V tem, ko po pravici tožijo naši kmetje, da jim celó nenavadna suša, ki je zeló pokvarila ajdo, vničuje repo, zelje in korenje, so Angleži — tako nam piše naš gospod dopisnik iz Angležkega, čigar „Potnikove opazke“ začnemo priobčevati drugi pot — s topnim vremenom brez dežja in mègele jako zadovoljni.

— „Triglav piše, da je z velikim veseljem izvedel novico, da g. A. C. Fabiani v Trstu na to dela, da tega meseca že pošlje v Vera Cruz v Mehiko ladijo z avstrijskimi pridelki in izdelki obloženo. Prav tako! Kakor je težavno prizadevanje g. Fabiana velike hvale vredno, da avstrijskemu blagu odpira pot v ptujo deželo, tako naj bi pa tudi naši obrtniki se prav pridno posluževali te prilike, da naredé kupčijo v Mehiki. Kakor dunajski časnik „Wanderer“ piše, ni res, da bi se ne dala ondi obila kupčija začeti; akopa je to, ne smejo avstrijski obrtniki zanemarjati te poti, da s svojim blagom spodrinejo blago družih dežel. (Dobro bi bilo, ako bi se po gotovih virih izvedelo in potem naznanilo, ktere reči je lahko spečati. Vred.)

— V Zagrebu je v zalogi Zupanovi ravnokar prišla na svitlo knjižica, ki jo je izdal marljivi preiskovavec domače zgodovine gosp. P. pl. Radič. Obseg njeni je gledišče ljubljansko od starodavnih časov do danes. Na čelu knjižici stoji nemška drama iz 17. stoletja, ki sta jo dva kranjska pisatelja spisala pod naslovom „der verirrte Soldat“ in jo v rokopisu hranuje naša c. k. knjigarnica; za njo pa našteva gosp. izdatelj nemške in italijanske igre, ki so se igrale v 17. in 18. stoletju, dokler se je 1765. leta ustanovilo „stanovsko gledišče“, ktero ravno letos obhaja svojo stoletnico — zgubljeno za narod slovenski! Prav natanko našteva dalje vse igre slovenske od 1670. leta, ko so dijaki takrat jezuitske gimnazije, kar se vé, prvokrat igrali slovensko igro „Paradiž“ v gradu pod Turnom (sedanjem Tivoli), do danes v čitavnicah, in priobčuje vse v slovenskem jeziku dosihmal na svitlo dane glediščine igre ter dodaja pravično željo, naj bi se začele predstavljati tudi drame in žaloigre klasičnega jedra, ker izvrstni prevodi Koseskovi in Cegnarjevi častno kažejo, da slovenski jezik vse zmore. Vsacemu, komur je mar za to, kar se je godilo na tem slovstvenem polju od nekdanj do danes pri nas, priporočamo zanimivo to knjigo.

— Nekatere dunajske časnike, posebno staro in mlado „Presse“ in pa njuno žlahtnico „Triesterco“ je strašno zbegala novica, da naša kupčijska zbornica noče na vrat na nos judov v deželo; zlasti napadajo g. Horaka in Jož. Pleiweisa, da nista bila zadovoljna z odlokom c. k. dež. vlade, ktera se nasproti zgodovinskem starim, še nikdar preklicanim pravicam sklicuje na začasni občinski red od leta 1849, ki veljá od danes do jutri, in domovinsko postavo od l. 1862. Ker pri tem vprašanji ne gré za to, da bi nam centralistični časniki prižgali lešrbo svojega „liberalizma“, ampak za materijalni blagor dežele v kmetijskem in kupčijskem oziru, in ker dežele, kjer se je vgnjezdil jud, kakor v Galiciji, na Hrvaškem, Slavonskem itd. vse drugač govorijo, za-

govorniki judov pač ne bojo zamerili našim ljudem, da se branijo hebrejskih dobrot! Da nam vere ne bojo kazili, tega se nobeden ne bojí; al bi pa jud pomagal našemu kmetijstvu, našemu kupčijstvu na noge, o tem gré deželi beseda. Sploh pa ne zapopadamo, kako da se tako presrčno potegujejo „liberalci“ za pravice judovskega naroda, za pravice našega domačega slovenskega naroda pa nimajo besede, in vendar mislimo, da smo mi domači prvi, potem pa še le — ptuji židovi. Da slovenski narod domá, na svoji lastni zemlji ni vžival ravnopravnosti niti v šoli, niti v uradni, niti v javnem življenji, to ne briga srakopetrov nemškega liberalizma, — ako pa se ptujim hebrejcem ne odpró brž vsa vrata, kričijo, kakor da bi se svet podrl. To je — na stroške družih — liberalnost nemška, ktera v hebrejcu spoznava zastopnika svojega!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Še zmiraj nosi zvonec po časnikih in v govorih cesarski razglas od 20. septembra, kateri Avstriji odpira novo, in ako Bog dá, srečnejšo dóbo. Vse slovanske dežele in tudi ogrska so ga vesele; strašno nezadovoljni pa so nemški liberalci, ker jih je groza, da je njih glorijski konec; je pa še tretja vrsta takih, ki se ločijo od unih in teh, katerim pa to ni po volji, da se je začasno ustavila ustava, bojé se, da bi utegnili drugi pot ustaviti tudi za vselej. Mi se tega ne bojimo, ker stan Avstrije sam po sebi je tak, da brez ustave ni mogoča, in zaupamo na modrost cesarjevo in njegovih svetovavcev. — Mestni zbor v Pragi je sklenil, da se bo s cerkvenimi in družimi slovesnostmi slavil 20. oktober, ki je dal Avstriji diplomu. Gotovo se bo to godilo ta dan tudi po družih českih in moravskih mestih in menda povsod, kjer bivajo Slovani. Benedke so neobčutljive ostale o manifestu. — Za kupčijskega ministra je izvoljen admiral Wüllersdorf, namesti Bacha pa neki pride v Rim za poslanca Hübner. — Dr. Riegerja je iz Prage minister Belkredi poklical v posvèt; Mirka Bogovića pa je v isti namen pozval ogrski dvorni kancelar. — Po „Wand.“ bode grof Ladislav Pejaković hrvaški dvorni kancelar (?). — 200 poslancev iz različnih nemških dežel se je 30. sept. zbralo v skupščini v Frankobrodu; ostro so govorili zoper Gaštajnsko pogodbo in („nie ohne dieses“) zahtevali so skupni zbor nemškega naroda v Frankobrodu. — Strašen ogenj je v Carigradu (glavnem turškem) mestu pokončal 4000 hiš in 8 mošej (turških cerkev), nadloga je štrašna. — V Odesi (na Rusovskem) in v okolici tega mesta pa je razsajal tako silen vihar, da je razun drugih nesreč tudi nekega ovčarja s čedo (350 ovác) nesel poldrugo uro, kjer so ga z 150 ovcami mrtvega našli.

Listnica vredništva. Gosp. J. K. v Kr: „Zahvalnice“ ne moremo vzeti, zato ker veljá drugim gospodom, ki pa nočejo očitne zahvale. — Gosp. A. M. v R-ci: Premalo zanimivo za 10 soldov, ki smo jih plačali.

Kursi na Dunaji 3. oktobra.

5 % metaliki 67 fl. 15 kr.	Ažijo srebra 107 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 70 fl. 85 kr.	Cekini 5 fl. 15 ⁵ / ₁₀ kr.

Žitna cena

v Ljubljani 2. oktobra 1865.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domača 3 fl. 64. — banaške 3 fl. 89. — turšice 2 fl. 57. — soršice 2 fl. 80. — rež 2 fl. 70. — ječmena 2 fl. 25. — prosa 2 fl. 50. — ajde 2 fl. 15. — oves 1 fl. 34.